

Досвід перехідних країн Єврозони щодо гармонізації свого законодавства з міжнародною практикою і Директивами ЄС

Майк Чапмен

Старший експерт відділу
фінансової освіти та захисту прав
споживачів

Вступ

- Вступні тези
  - Взаємозв'язки
  - Значення захисту прав споживачів фінансових послуг
- Глобальний аспект та робота групи G20
  - Принципи високого рівня
  - G20 під головуванням Мексики
- Поява нової програми ЄС
  - Нові структури нагляду та ключові тренди
- Приклад Об'єднаного королівства
  - Споживчий кредит
- Заключні коментарі

Взаємозв'язки

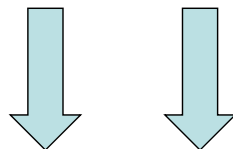

3

Значення

Чому так важливий захист споживачів фінансових послуг?

Довіра і впевненість

Фінансова стабільність

Зростання/Ефективність/Інновації

Забезпечити правильний баланс....Поінформовані споживачі.... Крайне регулювання..... Підтримка

4

Питання

Ризики

- Більше ризику для фізичних осіб і домогосподарств
- Розуміння споживачами варіантів, умов і строків
- Неформальний вибір

Складність

- Складність фінансових продуктів
- Технологічні зміни та інновації
- Прозорість і розкриття інформації

Освіта

- Низький рівень фінансової грамотності
- Знання прав в обов'язків
- Відсутність механізмів судового захисту

Глобальний аспект

Принципи високого рівня G20

- Робоча група ОЕСР
- Допомога економіці країн, які є або не є членами G20
- Підтримані G20

G20 під головуванням Мексики

- Фінансова участь
- Фінансова освіта
- Захист споживачів фінансових послуг (рекомендації)

Принципи високого рівня G20

- Законодавча, нормативна і наглядова база
- Роль органів нагляду
- Рівне і справедливе ставлення до споживачів
- Розкриття і прозорість інформації
- Фінансова освіта і знання
- Відповідальна поведінка у бізнесі надавачів фінансових послуг та їх уповноважених агентів
- Захист активів споживачів від шахраїв та нецільового використання
- Захист даних про споживачів та їх права на приватне життя
- Розгляд скарг та відшкодування збитків
- Конкуренція

7

Саміт G20

Ми погоджуємося, що інтегрування політики щодо захисту споживачів фінансових послуг у законодавчу та наглядову систему сприяє посиленню **фінансової стабільності**, і підтримуємо звіт FSB про захист споживачів фінансових послуг та принципи високого рівня щодо захисту споживачів фінансових послуг, підготований ОЕСР спільно з FSB. Ми докладатимемо зусилля для **повного застосування** цих принципів у наших юрисдикціях і просимо FSB, ОЕСР та інші відповідні установи звітувати про хід їх впровадження на **подальших самітах, а також розробити, в раз необхідності, додаткові рекомендації.**

Декларація Канського саміту G20, листопад 2011 р.

8

Органи нагляду країн Європи

Європейський банківський регулятор (ЕВА)	Європейський фонд страхових та професійних пенсійних систем (ЕІОРА)	Європейський орган з цінних паперів і ринків (ЕСМА)
--	---	---

Наглядові органи Європи

- Мета – підтримка і посилення системи нагляду в ЄС, вдосконалення координації національних органів та вдосконалення стандартів роботи національних органів нагляду у країнах ЄС.
- Ключові інструменти:
  - Укладення єдиних правил
  - Розслідування порушень законодавства ЄС
  - Врегулювання неузгодженостей між органами нагляду
  - Посилення роботи установ, які готують спеціалістів нагляду
  - Експертна оцінка з боку органів нагляду інших країн
  - Надзвичайні повноваження – призупинення ліцензії на надання фінансових послуг

Наглядові органи Європи: Тренди

- ESMA (захист інвесторів-фізичних осіб)
  - Попередження інвесторів: ризики, пов'язані з інвестуванням у валюту або торгівлею валютою
  - Прийнятні інвестиційні консультації
  - Рекомендації щодо практики винагороди
  - Втручання в разі невідповідності продукту
  - Постійний комітет з фінансових інновацій (FISC)
- EIOPA
  - Діалог із споживачами (за участю груп споживачів)
  - Фінансова грамотність і освіта
  - Конфлікт інтересів
  - Відповідність продукту

11

Наглядові органи Європи: Тренди

- EIOPA (продовження)
  - Захист споживачів у формі платежів страхування
  - Головна увага – страховим продуктам на базі одиниці вартості
  - Сайти для порівняння
- ЕВА – правила ведення бізнесу
  - Борги та відповідальне кредитування
  - Фінансова грамотність і освіта
  - Складні заощадження та продукти
  - Непотрібні продажі
  - Вплив технології
  - Сайти з інформацією для порівняння

12

Споживчий кредит у Великій Британії

Споживче кредитування.....

Регулювання споживчого кредитування має на меті сприяти доступу людей до кредитів, забезпечити справедливе ставлення кредиторів до споживачів та встановити обмеження, які допомагають захистити позичальників від надмірних боргів, які вони не зможуть обслуговувати.

13

Велика Британія та споживче кредитування

- У Великій Британії ринок споживчого кредитування добре розвинений і розгалужений, він одним з найбільших у світі
- Але... система регулювання цього ринку складна
- Акт «Про споживче кредитування» (ССА) 1974 р.
- Зі змінами 2006 2011 рр. у зв'язку з Директивою про споживче кредитування (ССД)
  - Гармонізовано правила щодо реклами, до-контрактної та контрактної інформації
  - Стандартизовано інформацію
- Нагляд за дотриманням норм закону ССА через Офіс справедливої торгівлі (OFT) та послуг торгових стандартів

14

Велика Британія та споживче кредитування

- Передбачає саморегулювання: Кредитний кодекс
  - Мінімальні стандарти належної практики
  - Контроль за дотриманням законодавства та правозастосування : Рада зі стандартів кредитування
- Реформа системи споживчого кредитування
- Проект закону Великої Британії про фінансові послуги від січня 2012 р.
  - Створення нового регулятора ділової поведінки – Управління з питань ділової поведінки (FCA)
- Дозволяє передавати відповідальність за регулювання споживчого кредиту до FCA, щоб краще захистити споживачів.

15

Заключні думки

- FCP пов'язано з фінансовою стабільністю ... це визнається «Великою двадцяткою» (G20)
- Довіра та впевненість споживачів .... щоб забезпечити виконання ринками своїх функцій!
- Фундаментальні принципи застосовуються всюди
  - базові культурні/правові/економічні /споживчі проблеми означають, що принципи в різних юрисдикціях можна впроваджувати по-різному
- Усі ми стикаємося з труднощами та можливостями.... Слід навчатися один в одного!
- ЄС – це важливе джерело праці / настанов / законодавства

16

Заключні думки

- Ключові загальноєвропейські тенденції .... Деякі приклади
  - Придатність порад / фінансова грамотність та освіта / кредит / веб-сайти з порівняльною інформацією
- Велика Британія є дуже активною у захисті споживачів на кредитному ринку
  - Запроваджено CCD
  - Нова регуляторна структура для зміцнення захисту прав споживачів
- Дослідження для Європарламенту 2012 р. ... запровадження CCD
  - Деякі недоліки, але вони не є серйозними

